

Lege nr. 60/1991

din 23/09/1991

Legea nr. 60/1991 privind organizarea si desfasurarea adunarilor publice

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 186 din 14/03/2014

Actul a intrat in vigoare la data de 14 martie 2014

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Art. 1. - (1) Libertatea cetatenilor de a-si exprima opiniile politice, sociale sau de alta natura, de a organiza mitinguri, demonstratii, manifestatii, procesiuni si orice alte întruniri si de a participa la acestea este garantata prin lege. Asemenea activitati se pot realiza numai pasnic si fara niciun fel de arme.

(2) Adunarile publice - mitinguri, demonstratii, manifestatii, competitii sportive, procesiuni si altele asemenea -, ce urmeaza sa se desfasoare în piete, pe caille publice ori în alte locuri în aer liber, se pot organiza numai dupa declararea prealabila prevazuta de prezenta lege.

(3) Pentru competitii sportive internationale, precum si pentru manifestarile sportive internationale, declararea prealabila este obligatorie, indiferent de locul de desfasurare a acestora.

Art. 2. - Adunarile publice trebuie sa se desfasoare în mod pasnic si civilizât, cu protectia participantilor si a mediului ambiant, fara sa stânjeneasca folosirea normala a drumurilor publice, a transportului în comun, cu exceptia celor autorizate, functionarea institutiilor publice sau private, a celor de învatamânt, cultura si sanatate, a unitatilor economice ori sa degereze în actiuni turbulente de natura a pune în primejdie ordinea si linistea publica, siguranta persoanelor, integritatea corporala, viata sau bunurile acestora ori ale domeniului public, si nu pot fi continuate dupa ora 23,00, caz în care intra sub incidenta dispozitiilor Legii nr. 61/1991 pentru sanctionarea faptelor de încalcare a unor norme de convietuire sociala, a ordinii si linistii publice, republicata.

Art. 3. - Nu trebuie declarate în prealabil adunarile publice al caror scop îl constituie manifestarile cultural-artistice, sportive, religioase, comemorative, cele ocazionate de vizite oficiale, precum si cele care se desfasoara în exteriorul sau în incinta sediilor ori a imobilelor persoanelor juridice de interes public sau privat. În cazul în care organizatorii adunarilor publice nesupuse declararii prealabile detin indicii sau date ca desfasurarea lor s-ar putea solda cu acte de dezordine ori ca ar putea sa duca la manifestari violente, au obligatia sa solicite din timp primarilor, unitatilor de jandarmi competente teritorial si politiei locale sprijin de specialitate.

Art. 4. - Primarul municipiului, orasului sau comunei, unitatile de jandarmi competente teritorial si politia locala sunt obligate sa asigure conditiile necesare în vederea desfasurarii normale a adunarilor publice, iar organizatorii au obligatia sa întreprinda actiunile ce se impun pentru ca acestea sa se desfasoare în conformitate cu prevederile art. 2.

Art. 5. - (1) Organizarea si desfasurarea adunarilor publice sunt interzise în imediata apropiere a garilor, porturilor, aeroporturilor, statiilor de metrou, spitalelor, obiectivelor militare, a unitatilor economice cu instalatii, utilaje sau masini cu grad ridicat de pericol în exploatare.

(2) De asemenea, este interzisa desfasurarea simultana a doua sau mai multe adunari publice distincte, în acelasi loc sau pe aceleasi trasee, indiferent de caracterul acestora.

CAPITOLUL II

Declararea prealabila a adunarilor publice

Art. 6. - Pentru organizarea adunarilor publice solicitantii se vor adresa, în scris, primarului unitatii administrativ-teritoriale pe a carei raza urmeaza sa se desfasoare adunarea.

Art. 7. - Organizatorii adunarilor publice vor depune declaratia scrisa la primariile municipale, orasenesti sau comunale pe al caror teritoriu acestea urmeaza sa se desfasoare, cu cel putin 3 zile înainte de data desfasurarii acestora, în care trebuie sa mentioneze denumirea sub care este cunoscut grupul organizator, scopul, locul, data, ora începerii si durata actiunii, traseele de afluire si defluire, numarul aproximativ al participantilor, persoanele împuternicite sa asigure si sa raspunda de masurile de organizare, serviciile pe care le solicita din partea consiliului local, a politiei locale si jandarmeriei, potrivit modelului prezentat în anexa.

Art. 8. - (1) Se înfiinteaza comisia de avizare a cererilor de organizare a adunarilor publice la nivelul tuturor consiliilor locale, formata din primar, secretarul comunei sau al orasului, dupa caz, reprezentanti ai politiei si ai jandarmeriei.

(2) În cazuri justificate, cu acordul organizatorilor, comisiile de avizare pot sa modifice unele elemente cuprinse în declaratia prealabila a acestora.

Art. 9. - Sunt interzise adunarile publice prin care se urmareste:

a) propagarea ideilor totalitare de natura fascista, comunista, rasista, sovina sau ale oricaror organizatii terorist-diversioniste, defaimarea tarii si a natiunii, îndemnul la ura nationala sau religioasa, incitarea la discriminare, la violenta publica si la manifestari obscene, contrare bunelor moravuri;

b) organizarea unei lovituri de stat sau altei actiuni contrare sigurantei nationale;

c) încalcare ordunii, sigurantei sau moralitatii publice, a drepturilor si libertatilor cetatenilor ori punerea în pericol a sanatatii acestora.

Art. 10. - (1) Primarul localitatii, la propunerea comisiei de avizare, poate interzice organizarea adunarilor publice atunci când:

a) detine date de la organele specializate, din care rezulta ca desfasurarea acestora ar duce la încalcare prevederilor art. 2;

b) în perioada, locul si pe traseele unde acestea ar urma sa se desfasoare se executa lucrari edilitar-gospodaresti de amploare.

(2) În termen de doua zile primarul este obligat sa comunice organizatorilor decizia de interzicere, care poate fi contestata în conditiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 11. - Decizia prin care se interzice desfasurarea adunarii publice se comunica în scris organizatorului, cu aratarea motivelor care au determinat-o, în termen de 48 de ore de la primirea declaratiei scrise.

CAPITOLUL III

Obligatii privind organizarea si desfasurarea adunarilor publice

SECTIUNEA I

Obligatiile organizatorilor si participantilor la adunarile publice

Art. 12. - (1) Organizatorii adunarilor publice sunt obligati:

- a) sa înregistreze declaratiile de desfasurare a adunarilor publice la unitatile de jandarmi competente teritorial, cu cel putin 48 de ore înainte;
- b) sa stabileasca persoanele responsabile pentru conducerea adunarilor publice;
- c) sa asigure un dispozitiv propriu de ordine format din personal purtând însemne distinctiv, stabilite împreuna cu comandantul unitatii de jandarmi care asigura masurile de ordine publica;
- d) sa delimiteze spatiul de desfasurare a adunarilor publice prin semne distinctiv si vizibile, iar când acestea se desfasoara în deplasare, sa ia masuri pentru limitarea spatiului de circulatie ocupat;
- e) sa achite anticipat, pe baza de deviz si factura, contravaloarea serviciilor si a amenajarilor solicitate consiliilor locale pentru desfasurarea normala a adunarilor publice;
- f) sa stabileasca traseele de afluire si defluire a participantilor si sa ia masuri ca ocuparea spatiilor destinate desfasurarii adunarilor publice sa aiba loc cu putin timp înainte de ora începerii activitatilor, iar parasirea lor sa se faca imediat dupa ora-limita stabilita;
- g) sa ia masuri pentru interzicerea participarii la adunarile publice a persoanelor care au asupra lor bauturi alcoolice sau care se afla sub influenta acestora;
- h) sa ia masuri pentru îndepartarea participantilor care, prin modul de manifestare, tulbura ordinea si linistea publica, iar când acestia nu se supun, sa îi semnaleze organelor de politie;
- i) sa întrerupa imediat adunarea publica atunci când constata ca au intervenit fapte de natura celor prevazute la art. 2; dupa restabilirea ordinii adunarea publica poate continua în limita timpului initial aprobat;
- j) sa interzica participarea la adunarile publice a persoanelor care au asupra lor arme de orice fel, materiale explozive sau incendiare, substante iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant, dispozitive pentru socuri electrice ori alte obiecte ce pot fi folosite pentru actiuni violente sau de tulburare a desfasurarii normale a acestora.

(2) În cazul în care participantii la adunari publice au formulat petitii sau memorii, acestea pot fi prezentate autoritatilor publice destinate de un grup de maximum 10 persoane.

Art. 13. - Participantii la adunarile publice sunt obligati:

- a) sa respecte recomandarile facute de organizatorii adunarilor publice, împuternicitii acestora sau organele de ordine;
- b) sa se abtina de la actiuni de natura a împiedica desfasurarea normala a adunarilor publice si sa nu incite la asemenea actiuni prin viu grai, manifeste sau alte mijloace audiovizuale;
- c) sa nu introduca sau sa aiba, în timpul adunarilor publice, obiecte de natura celor prevazute la art. 12 alin. (1) lit. g) si j);
- d) sa paraseasca imediat adunarile publice sau locul unde acestea se desfasoara, când au fost somati de catre organizatori, împuternicitii acestora sau organele de politie;
- e) sa nu participe la adunari publice în stare de ebrietate, sa nu consume si sa nu distribuie bauturi alcoolice sau droguri.

Art. 14. - Este interzis ca persoane sau grupuri de persoane care nu au legatura cu adunarile publice organizate sa se infiltreze în rândul demonstrantilor, cu scopul de a tulbura normala desfasurare a acestora.

SECTIUNEA a II-a

Obligatiile primariilor

Art. 15. - Primariile municipale, orasenesti sau comunale sunt obligate:

- a) sa stabileasca prin decizie si sa aduca la cunostinta publica, în termen de 5 zile de la publicarea prezentei legi, locurile ce cad sub incidenta dispozitiilor art. 5;
- b) sa asigure, contra cost, serviciile si amenajarile tehnice solicitate în vederea desfasurarii normale a adunarilor publice;
- c) sa interzica desfacerea bauturilor alcoolice în locurile destinate desfasurarii adunarilor publice, în imediata apropiere sau, când considera necesar, chiar în întreaga localitate, pe toata durata acestora;
- d) sa întreprinda orice alte masuri legale de natura a asigura caracterul pasnic si civilizat al adunarilor publice;
- e) sa restituie sumele avansate potrivit art. 12 alin. (1) lit. e), daca adunarea publica a fost interzisa din alte motive decât cele prevazute în art. 9 sau care nu sunt imputabile organizatorilor.

CAPITOLUL IV

Asigurarea ordinii pe timpul desfasurarii adunarilor publice

Art. 16. - Comandantii organelor locale de politie si jandarmerie sau persoanele desemnate de acestia au obligatia de a asigura protectia participantilor si de a stabili împreuna cu organizatorii masurile ce trebuie luate pentru desfasurarea adunarilor publice declarate, în conditii de deplina ordine.

Art. 17. - În cazul în care adunarile publice își pierd caracterul pasnic si civilizat, politia si trupele de jandarmi vor interveni pentru împiedicarea sau neutralizarea manifestarilor ce tulbura grav ordinea si linistea publica, pun în pericol viata, integritatea corporala a cetatenilor, a trupelor de ordine sau ameninta cu devastari ori distrugeri de cladiri si alte bunuri de interes public sau privat.

Art. 18. - În cazurile prevazute de art. 17, organele de ordine vor interveni folosind, în conditiile legii si în raport cu situatiile create, mijloacele tehnice din dotare.

Art. 19. - (1) Interventia în forta va fi aprobata de prefect sau de înlocuitorul acestuia la solicitarea comandantului fortelor de jandarmi care asigura masurile de ordine publica la locul adunarii publice.

(2) Aprobarea interventiei în forta nu este necesara în cazul în care asupra fortelor de ordine se exercita violente care pun în pericol iminent viata, integritatea corporala sau sanatatea acestora ori a altor persoane sau când exista indicii temeinice ca participantii pregatesc sau au comis o fapta ilegala.

Art. 20. - (1) Folosirea fortei se va face numai dupa avertizarea si somarea participantilor de a se dispersa de catre ofiterul de jandarmi desemnat ca sef al dispozitivului de ordine. Pentru executarea dispersarii se lasa la dispozitie participantilor un timp corespunzator, determinat în raport cu numarul acestora si cu caile de afluire.

(2) Avertizarea si somarea nu sunt necesare în cazul în care asupra organelor de ordine se exercita violente ori acestea se afla într-un pericol iminent.

Art. 21. - Avertizarea consta în folosirea de semnale sonore sau luminoase si atragerea atentiei participantilor, prin mijloace de amplificare sonora, asupra necesitatii dispersarii lor si respectarii legii.

Art. 22. - (1) Daca, dupa avertizare, participantii nu s-au împrastiat, se spun prin mijloacele de amplificare sonora cuvintele: "Prima somatie: Atentiune, va rugam sa parasiti . . . , vom folosi forta", urmate de semnale sonore si luminoase.

(2) Daca, dupa trecerea perioadei de timp necesare pentru împrastiere, se constata ca prima somatie a ramas fara rezultat, se trece la folosirea ultimei somatii, prin rostirea cuvintelor: "Ultima somatie: Parasiti . . . , se va folosi forta", urmate de semnale sonore si luminoase.

(3) Pentru perceperea somatiilor de catre toti participantii, înainte de folosirea mijloacelor de împiedicare sau constrângere, se emite un semnal luminos prin racheta de culoare rosie.

Art. 23. - În caz de absoluta necesitate, când se impune folosirea armelor de foc de catre organele de ordine, în conditiile legii, se repeta, în prealabil, ultima somatie si semnalul luminos prin racheta de culoare rosie.

Art. 24. - Folosirea mijloacelor de împiedicare sau constrângere va înceta de îndata ce s-a realizat degajarea spatiilor, împrastierea participantilor si s-a restabilit ordinea publica.

CAPITOLUL V

Sanctiuni

Art. 25. - Încalcarea dispozitiilor prezentei legi atrage, dupa caz, raspunderea disciplinara, contraventionala, civila sau penala.

Art. 26. - (1) Constituie contraventii urmatoarele fapte, daca nu sunt savârsite în astfel de conditii încât, potrivit legii penale, sa întruneasca elementele constitutive ale unor infractiuni:

- a) organizarea si desfasurarea de adunari publice nedeclarate, neînregistrate sau interzise;
- b) nerespectarea orelor de desfasurare, traseelor de deplasare sau locului si perimetrului destinat adunarii publice;
- c) neluarea de catre organizatori a masurilor de întrerupere a adunarii publice, când constata ca au intervenit fapte de natura celor prevazute în art. 2;
- d) participarea la adunari publice nedeclarate sau interzise si urmate de refuzul parasirii locurilor de desfasurare a acestora, la avertizarile si somatiile organelor de ordine facute potrivit legii;
- e) instigarea prin orice mijloace, initierea sau recurgerea la actiuni violente sau alte manifestari, cu intentia de zadarnicire ori tulburare, în orice mod, a adunarilor publice;
- f) refuzul de a parasi imediat adunarea, daca masura a fost dispusa de conducatorii actiunilor;
- g) organizarea sau participarea la contramanifestatii desfasurate în acelasi timp si în acelasi loc cu adunarile publice declarate, indiferent de modul lor de exprimare;
- h) introducerea sau desfacerea bauturilor alcoolice în locurile destinate desfasurarii adunarilor publice, pe toata durata acestora;
- i) refuzul de a parasi imediat adunarea la solicitarea organelor de ordine, potrivit legii.

(2) Contraventiile prevazute la alin. (1) lit. a)-c) se sanctioneaza cu amenda de la 1.000 lei la 10.000 lei, iar cele prevazute la lit. d), e), f), g), h) si i), cu amenda de la 500 lei la 5.000 lei.

(3) Pentru contravențiile de la alin. (1) lit. a)-c) se sancționează, după caz, organizatorii sau persoanele fizice responsabile pentru conducerea adunărilor publice.

Art. 27. - Contravențiile prevăzute la art. 26 se constată de polițiști, ofițerii și subofițerii de jandarmi, precum și de primari sau de împuterniciții acestora, anume desemnați.

Art. 28. - Dispozițiile prezentei legi, referitoare la constatarea și sancționarea contravențiilor, se completează cu cele ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, în ce privește închisoarea contravențională*).

*) De la data intrării în vigoare a Legii de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 29 octombrie 2003, potrivit art. III alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2003 pentru desființarea închisorii contravenționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 747 din 26 octombrie 2003, aprobată prin Legea nr. 28/2004, referirea la sancțiunea închisorii contravenționale se consideră făcută la sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității ori de câte ori o lege sau o ordonanță prevede ca o contravenție se sancționează cu închisoarea contravențională alternativ cu amenda.

Art. 29. - Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amenda, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă, opunerea cu violență față de organizatori, împuterniciții acestora sau față de forțele de ordine ori împiedicarea lor de a-și exercita atribuțiile legale privind asigurarea ordinii în desfășurarea adunărilor publice.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 30. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe aceeași dată se abrogă Decretul-lege nr. 2/1990 cu privire la organizarea adunărilor publice și Decretul-lege nr. 39/1990 privind unele măsuri referitoare la desfășurarea adunărilor publice, precum și orice alte dispoziții contrare.

ANEXA
Model de declarare prealabila

DENUMIREA ORGANIZATORULUI

Nr. din

Catre,

.....

(primarie)

- domnului primar -

Va facem cunoscut ca în ziua de luna
. anul, între orele si, în localitatea
....., judetul, locul ..
....., se va desfasura o adunare publica
organizata de catre noi.

La adunare vor participa circa persoane.

Traseele de acces spre locul adunarii, precum si cele de dispersare vor fi

.....

Scopul adunarii publice îl constituie manifestarea (aprobarii, adeziunii sau protestului) în legatura cu

.....

Va asiguram ca adunarea se va desfasura în mod pasnic si civilizat.

Din partea noastra sunt împuterniciti sa asigure si sa raspunda de masurile privind buna organizare a adunarii,
astfel încât aceasta sa se desfasoare în conditii pasnice, civilizate si sa nu degenereze în acte de violenta,
domnii:

-

-*)

Personalul desemnat de noi sa execute masuri de ordine pe parcursul desfasurarii adunarii si pe trasee va purta
urmatorul însemn distinctiv:

.....

...

În sprijinul buneii desfasurari a adunarii, solicitam din partea primariei si a organelor de politie luarea
urmatoarelor masuri:

.....

.....

.....

Semnatura si stampila organizatorului

*) Se vor indica numele, prenumele, alte date de identificare ale persoanelor împuternicite sa raspunda de
organizare.